

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 244/06-11

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 23. augusta 2006 predbežne prerokoval sťažnosť L. L., K., zastúpenej advokátkou JUDr. D. S., K., ktorou namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd Krajským súdom v Košiciach v konaní vedenom pod sp. zn. 7 CoP 498/2005, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť L. L. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 14. februára 2006 doručená sťažnosť L. L., K. (ďalej len „sťažovateľka“), zastúpenej advokátkou JUDr. D. S., K., ktorou namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) Krajským súdom

v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) v konaní, ktoré v sťažnosti označila ako konania vedené pod sp. zn. 7 CoP 437/2004 a pod sp. zn. 7 CoP 497/2005 s poznámkou, že uvedené spisové značky presne nevie.

Sťažovateľka v sťažnosti uviedla, že jej matka 9. júla 2003 (počas maloletosti sťažovateľky) podala návrh na zvýšenie výživného Okresnému súdu Košice I (ďalej len „okresný súd“), kde bol zaevidovaný pod sp. zn. 22 P 190/03. Po viac ako roku, 7. septembra 2004 okresný súd rozhodol rozsudkom, ktorým sťažovateľke čiastočne vyhovel a zvýšil jej výživné z 900 Sk na 1 300 Sk od 1. septembra 2003 a za čas od 1. septembra 2000 do 31. augusta 2003 jej priznal proti otcovi dlžné výživné vo výške 24 000 Sk. Proti rozsudku podal odvolanie otec sťažovateľky 8. novembra 2004. Sťažovateľka odvolanie nepodala, aby mala aspoň priznané výživné. Vyjadrila sa len k odvolaniu otca, a to podaním z 23. novembra 2004. Očakávala, že najneskôr v januári 2005 jej bude doručený konečný rozsudok odvolacieho súdu. Pretože sa tak nestalo, viackrát sa na okresnom súde informovala o stave konania, naposledy 6. septembra 2005, kedy sa sťažovala na prietahy v konaní. Nebol však s ňou spísaný žiaden záznam, pretože spis bol na krajskom súde za účelom rozhodnutia o odvolaní. Namiesto konečného rozhodnutia odvolacieho súdu jej bol však doručený ďalší rozsudok okresného súdu z 5. septembra 2005, ktorým v prevyšujúcej časti v sume 400 Sk bol jej pôvodný návrh zamietnutý.

Sťažnosť sťažovateľky podanú ústavnému súdu 22. septembra 2005 ústavný súd uznesením zo 4. októbra 2005 pod sp. zn. IV. ÚS 242/05 odmietol. Sťažovateľka poukázala na to, že až po podaní sťažnosti krajský súd určil pojednávanie na 2. december 2005, ktoré však bolo telegramom z 1. decembra 2005 zrušené, rovnako ako aj ďalšie pojednávanie určené na 13. január 2006.

Sťažovateľka ďalej uviedla, že z dôvodu zrušenia pojednávania nariadeného krajským súdom na 2. december 2005, podala 5. decembra 2005 písomnú sťažnosť na prietahy v konaní predsedovi krajského súdu, ktorý listom zo 6. decembra 2005 jej sťažnosť neuznal za dôvodnú.

Vzhľadom na to, že krajský súd o veci sťažovateľky (o jej odvolaní a odvolaní jej otca) od roku 2004 nerozhodol ani takmer po dvoch rokoch, sťažovateľka sa obrátila na ústavný súd so sťažnosťou aj po druhýkrát.

Podľa tvrdenia sťažovateľky zo strany krajského súdu v odvolacom konaní dochádza k porušovaniu jej označených základných práv, pričom navrhuje, aby ústavný súd prihliadol na celkovú dĺžku konania, ako aj povahu konania o zvýšenie výživného.

Sťažovateľka v tejto súvislosti žiada, aby ústavný súd deklaroval porušenie jej základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru krajským súdom v konaní vedenom pod sp. zn. 7 CoP 437/2004 a pod sp. zn. 7 CoP 497/2005, priznal jej primerané finančné zadosťučinenie vo výške 50 000 Sk a náhradu trov konania vo výške 5 302 Sk.

II.

Ústavný súd sťažnosť predbežne prerokoval na neverejnom zasadnutí podľa § 25 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“). Skúmal pritom, či má na jej prerokovanie právomoc, či má náležitosti predpísané v § 20 a § 50 zákona o ústavnom súde, či nie je neprípustná, podaná niekým zjavne neoprávneným alebo oneskorene, ako aj to, či nie je zjavne neopodstatnená.

O zjavnej neopodstatnenosti návrhu možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom štátu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označila sťažovateľka, a to pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú možno preto považovať sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil možnosť

porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie (III. ÚS 199/02, I. ÚS 140/03).

Predmetom sťažnosti je namietané porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ktorého sa mal dopustiť krajský súd v odvolacom konaní sťažovateľkou označeným pod sp. zn. 7 CoP 437/2004 a pod sp. zn. 7 CoP 497/2005 voči rozsudku okresného súdu sp. zn. 22 P 190/03 zo 7. septembra 2004 v spojení s doplňujúcim rozsudkom z 5. septembra 2005 o zvýšení výživného.

V okolnostiach prípadu ústavný súd zo sťažnosti sťažovateľky a z vyžiadaného spisového materiálu okresného súdu vedeného pod sp. zn. 22 P 190/03 zistil, že sťažovateľka v zastúpení jej matkou ako zákonnou zástupkyňou podala okresnému súdu 9. júla 2003 návrh na zvýšenie výživného z doterajších 900 Sk na 1 700 Sk, pretože od poslednej úpravy výživného v roku 1997 došlo na strane navrhovateľky k značnej zmene pomerov (náklady na štúdium, stúpajúce ceny energie, plynu a potravín).

Postup okresného súdu v konaní sp. zn. 22 P 190/03 v období od podania návrhu, kedy okresný súd doručoval návrh otcovi (odporcovi) v tom čase maloletej sťažovateľky a odboru sociálnych vecí Okresného úradu Košice I (ďalej len „okresný úrad“), žiadal tento štátny orgán o prešetrenie pomerov v rodine otca, matky a o podanie správy, uznesením z 26. septembra 2003 ho ustanovil za opatrovníka maloletej sťažovateľky, zabezpečoval listinné dôkazy (preukázanie výdavkov, opisy mzdových listov rodičov sťažovateľky od ich zamestnávateľov), vo veci pojednával 2. apríla 2004 a 7. septembra 2004, plynulo smeroval k odstráneniu právnej neistoty sťažovateľky (rozhodnutiu vo veci).

Na ostatnom pojednávaní 7. septembra 2004 okresný súd vyhlásil rozsudok, ktorým zvýšil výživné zo strany otca pre sťažovateľku zo sumy 900 Sk na 1 300 Sk mesačne za obdobie od 1. septembra 2000 do 31. augusta 2003 a na sumu 1 700 Sk od 1. septembra 2003 do budúca, pričom dlžné výživné vo výške 24 000 Sk povolil splácať v mesačných splátkach po 300 Sk spolu s bežným výživným.

Voči rozhodnutiu okresného súdu podal odvolanie otec sťažovateľky. Následne po zaslaní vyjadrenia k odvolaniu zo strany matky sťažovateľky (25. novembra 2004) okresný súd predložil 8. decembra 2004 celý spisový materiál krajskému súdu za účelom rozhodnutia o odvolaní.

Odvolací krajský súd uznesením sp. zn. 16 CoP 541/04 z 15. decembra 2004 vrátil vec prvostupňovému súdu ako predčasne predloženú na odvolacie konanie. Dôvodom tohto postupu bolo zistenie odvolacieho súdu, že hoci okresný súd vyhovel návrhu sťažovateľky (ktorá počas konania nadobudla plnoletosť a v plnom rozsahu sa pripojila k návrhu podanému jej matkou) len čiastočne, z 900 Sk na 1 300 Sk, v prevyšujúcej časti do žiadanej sumy 1 700 Sk návrh nezamietol. Okresnému súdu bolo predmetné uznesenie doručené 27. decembra 2004.

Voči doplnenému rozsudku okresného súdu sp. zn. 22 P 190/03 z 5. septembra 2005 podala sťažovateľka odvolanie 21. septembra 2005. Krajskému súdu bol celý spis odstúpený za účelom rozhodnutia o odvolaní 26. septembra 2005.

Krajský súd už 15. novembra 2005 nariadil pojednávanie o odvolaní sťažovateľky a jej otca na 2. december 2005. Listami z toho istého dňa vyžiadal od zamestnávateľa otca a matky sťažovateľky správy o zárobku. Pre chorobu poverenej členky senátu krajský súd odročil už nariadený termín pojednávania na 13. január 2006. Po tom, ako bol zrušený termín aj tohto pojednávania, krajský súd ho nariadil na 19. apríl 2006. Medzitým však opätovne zisťoval u zamestnávateľov rodičov sťažovateľky (S., a. s., K. a V.) ich aktuálne príjmy vyžiadanim opisov mzdových listov. Na pojednávaní 19. apríla 2006 odvolací súd rozhodol rozsudkom sp. zn. 7 CoP 498/2005 tak, že potvrdil rozsudok súdu prvého stupňa v spojení s doplňujúcim rozsudkom vo výroku o zvýšení výživného za obdobie od 1. septembra 2000 do 30. júna 2005, ako aj vo výroku o zamietnutí návrhu v prevyšujúcej časti, zmenil rozsudok v spojení s doplňujúcim rozsudkom vo výroku o zvýšení výživného za obdobie od 1. júla 2005 do budúca tak, že za toto obdobie návrh na zvýšenie výživného zamietol. Taktiež zmenil výrok o dlžnom výživnom tak, že na dlžné výživné za obdobie od 1. septembra 2000 do 30. júna 2005 v sume 19 900 Sk zaviazal otca

platiť sťažovateľke po 1 500 Sk mesačne. Okresnému súdu bolo uvedené rozhodnutie odvolacieho súdu doručené 30. mája 2006, otcovi sťažovateľky 5. júna 2006 a samotnej sťažovateľke 6. júna 2006.

III.

Ústavný súd pri skúmaní, či v okolnostiach prípadu došlo k porušeniu sťažovateľkou namietaných ústavných práv, neposudzoval celé konanie vo veci sťažovateľky vedené okresným súdom, pretože sťažovateľka sa svojím návrhom obmedzila len na postup krajského súdu v predmetnej veci v odvolacom konaní. Keďže v zmysle § 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde je ústavný súd viazaný návrhom na začatie konania (okrem prípadov výslovne uvedených v tomto zákone – čo nie je tento prípad), ústavný súd v uvedenom rozsahu vec ďalej skúmal a rozhodol v nej (teda len postup a rozhodovanie krajského súdu v dobe, keď vec vybavoval).

Namietané konania na odvolacom súde sťažovateľka označila spisovými značkami 7 CoP 437/2004 a 7 CoP 497/2005 s konštatovaním možnej nepresnosti týchto spisových značiek, a tak ústavný súd vyžiadanim kompletného spisového materiálu na príslušnom súde zisťoval identitu sťažovateľkou označených ako aj v spise skutočne vedených spisových značiek odvolacieho konania. Došiel k záveru, že odvolacie konanie, v ktorom odvolací súd iba vrátil spis okresnému súdu za účelom rozhodnutia o celom predmete konania vo veci sťažovateľky, bolo vedené na krajskom súde pod sp. zn. 16 CoP 541/04 a odvolacie konanie, v ktorom krajský súd už rozhodoval o odvolaní sťažovateľky a jej otca, bolo vedené pod sp. zn. 7 CoP 498/2005.

Ústavný súd v predmetnej veci konštatuje, že v okolnostiach prípadu celková doba odvolacieho konania krajského súdu bola primeraná (8 mesiacov). V odvolacom konaní, keď okresný súd 8. decembra 2004 prvýkrát zaslal spis krajskému súdu, tento súd následne už 15. decembra 2004 uznesením sp. zn. 16 CoP 541/04 vrátil vec prvostupňovému súdu ako predčasne predloženú na odvolacie konanie. Až 26. septembra 2005 bol krajskému súdu zo strany okresného súdu druhýkrát doručený spisový materiál aj s odvolaním účastníkov,

o ktorom krajský súd rozhodol 19. apríla 2006 a 30. mája 2006 už písomné vyhotovenie rozsudku doručil prvostupňovému súdu. Hoci v čase podania sťažnosti sťažovateľky ústavnému súdu (14. februára 2006) o jej odvolaní a odvolaní jej otca ako odporcu nebolo krajským súdom ešte rozhodnuté, v tom čase už sťažovateľka mala vedomosť o nariadenom pojednávaní na krajskom súde na 19. apríl 2006, na ktorom krajský súd aj rozhodol.

Primeranú dobu potrebnú na rozhodnutie o odvolaní účastníkov v konaní o zvýšenie výživného (kedy aj odvolací súd prešetroval a získaval aktuálne majetkové pomery a príjmy rodičov sťažovateľky a aj zisťoval zmenu pomerov u samotnej sťažovateľky – ukončenie štúdia) v okolnostiach prípadu preto nemožno pričítať na vrub krajského súdu a neznamená vznik zbytočných prierahov v konaní, ktoré by mohli zasiahnuť do sťažovateľkiných namietaných ústavných práv.

Preto je sťažnosť sťažovateľky zjavne neopodstatnená. Zjavnú neopodstatnenosť sťažnosti nemožno odstrániť. Preto ústavný súd sa nezaoberal ani jej ďalšími návrhmi uvedenými v sťažnosti.

Z uvedených dôvodov rozhodol ústavný súd tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 23. augusta 2006